

18 אוגוסט 2021

י' אלול תשפ"א

התוכנית הלאומית לפתיחת שנת הלימודים **תשפ"ב - בתקופת הקורונה**

מתחברים לחינוך

18 באוגוסט 2021
י' באלול תשפ"א
מס' סימוכין: 2000-1023-2021-0024357

תוכן עניינים

- כללי- התכנית הלאומית להפעלת מערכת החינוך בשנת הלימודים תשפ"ב בתקופת קורונה 3
- עקרונות מנחים לשנה"ל תשפ"ב..... 4
- התפתחות תחלואה גבוהה במוסדות החינוך 6
- הנחיות פדגוגיות ודגשים רגשיים חברתיים 9

מנהלי מחוזות, מנהלי בתי ספר, מנהלות גן, וצוותי הוראה יקרים ויקרות

**התכנית הלאומית להפעלת מערכת החינוך בשנת הלימודים תשפ"ב
בתקופת הקורונה**

פתיחת שנת הלימודים בגני הילדים, בתי הספר היסודיים, בבתי הספר העל-יסודיים ובכיתות י"ג-י"ד תתקיים ביום רביעי, כ"ד באלול התשפ"א, 01 ספטמבר 2021.

פתיחת שנת הלימודים במגזר החרדי:

1. בנים (יסודי ועל יסודי) - יום שני א' באלול התשפ"א, 9 באוגוסט 2021
2. בנות (על יסודי) - יום ראשון י"ד באלול התשפ"א, 22 באוגוסט 2021
3. בנות (יסודי) - יום רביעי י"ז באלול התשפ"א, 25 באוגוסט 2021

רציפות התפקוד של מערכת החינוך הינה יעד לאומי ראשון במעלה בימים של שגרה. קל וחומר בשנה הבאה, הבאה עלינו לטובה, בה מערכת החינוך נדרשת לצמצם קשיים רגשיים, חברתיים ולימודיים שצברו התלמידים בשנות הלימודים תש"ף ותשפ"א. מערכת החינוך מהווה עוגן של יציבות עבור התלמיד, משפחתו, עובדי ההוראה והציבור בישראל. בשל כך, מערכת החינוך רואה חשיבות רבה ברציפות הלמידה בשנה"ל תשפ"ב תוך שמירה על בריאותם של התלמידים וצוותי ההוראה בפרט, והציבור בכלל,

תוך נקיטת מספר מאמצים לניטור ולבידוד תחלואה:

1. מבצע בדיקות דם סרולוגיות - המטרה: גילוי פטורי בידוד סמויים בגילי 12-3.
2. בדיקת אנטיגן לפני פתיחת שנת הלימודים - המטרה: גילוי תחלואה בגילי 3-16, מניעת הדבקות ובידודים.
3. "מגן חינוך" - המטרה: גילוי מוקדם של תחלואה למניעת התפרצויות.
4. אורחות חיים במוסד החינוכי - המטרה: מניעת תחלואה במוסדות החינוך.
5. מודל בידוד מותאם - המטרה: לצמצם אובדן ימי לימודי פרונטליים.

מאמצים אלה נועדו לתמוך ולאפשר את הלמידה הרציפה במוסדות החינוך לכל אורך השנה. הצלחת מערכת החינוך בשנת תשפ"ב והפעלה רציפה ואיכותית שלה, תלויה במחויבות מלאה של כלל השותפים, וביניהם צוותי ניהול והוראה, הורים, רשויות מקומיות, ארגוני מורים וכלל הציבור.

מסמך זה יפרט את התכנית הלאומית להפעלת מערכת החינוך לשנה"ל תשפ"ב.

תא"ל (מיל'), יגאל סלוביק

מנכ"ל משרד החינוך

התכנית הלאומית להפעלת מערכת החינוך בשנת הלימודים תשפ"ב- בתקופת הקורונה

כניסתן לתוקף של חלק מההנחיות בתכנית זו תלויות בכניסתן לתוקף של תקנות חינוך מכוח חוק סמכויות מיוחדות להתמודדות עם נגיף הקורונה החדש.

עקרונות מנחים לשנה"ל תשפ"ב

1. קידום והפעלת למידה פיזית ורציפה בסדר קדימות ראשון, בכלל רמות המערכת (החל מרמת גן, כיתה, מוסד חינוכי, רשות מקומית) ואף בהיתן מעבר לתחלואה גבוהה יותר ברמה הישובית, תוך הקפדה על אורחות חיים מותאמים לקורונה.
2. צמצום היקפי הבידוד (של תלמידים ואנשי חינוך) ככל הניתן ע"י שימוש מוגבר בצעדי מניעה ואמצעי איתור ובדיקה (שכבות הגנה), וכן קיום בדיקות של מי שבאו במגע עם חולה מאומת חלף בידוד.
3. מתן גמישות למנהל המוסד החינוכי אשר תאפשר ניהול למידה פיזית ככל הניתן ומעבר מידי ואפקטיבי בין מצבי התחלואה המשתנים במוסד החינוכי.

בהתאם לעקרונות אלה, להלן התכנית להפעלת מוסדות החינוך בשנת תשפ"ב בתקופת

הקורונה:

מתכונת הלימודים-

1. שנת הלימודים תשפ"ב מיועדת להיפתח במתכונת למידה פיזית ומלאה, תוך הקפדה על הנחיות משרד הבריאות.
2. מתכונת הלימודים בשגרת הקורונה תתקיים כפי שנקבע במסמכי ארגון הלמידה:
 - א. **גני ילדים וצהרונים:** למידה על פי מערכת השעות הקבועה בכל ימות השבוע.
 - ב. **יסודי**
 - 1) **כיתות א'-ו':** למידה בהיקף מלא כבשגרה, 6 ימים בשבוע¹, על פי שעות האורך בהתאם לשכבת הגיל: כיתות א'-ב' – 29 ש"ש, כיתות ג'-ד' – 31 ש"ש, כיתות ה'-ו' – 32 ש"ש.
 - 2) **כיתות ז'-ח':** למידה בהיקף מלא כבשגרה, 6 ימים בשבוע*, 32 ש"ש.
 - ג. **על-יסודי (חט"ב וחט"ע) – כיתות ז' - י"ב:** למידה בהיקף מלא כבשגרה, 6 ימים בשבוע*, על פי שעות האורך בהתאם לשכבת הגיל, למעט בתי ספר אשר בחרו לעבור ל-5 ימי לימוד בשבוע בשנה"ל תשפ"ב.
 - ד. **חינוך מיוחד** – למידה על פי מערכת הלימודים הרגילה במוסד החינוך ובהתאם להגבלות, ככל שתהיינה.
 - ה. **נוער נושר ובסיכון** – למידה על פי מערכת הלימודים הרגילה ובהתאם להגבלות, ככל שתהיינה.

¹ *למעט בתי-ספר שמלמדים בשגרה 5 ימים בשבוע

1. שאר המסגרות הלימודיות (לרבות מחוננים, מצטיינים, חוות חקלאיות, מרכזי ספור ומרכזי שחייה), יפעלו כרגיל.
3. הסעות יפעלו כרגיל, למעט הסעות לפעילות לימודית הכוללת לינה כמפורט מטה.
4. מערך ניטור ובדיקות
על מנת להבטיח את השמירה על בריאות התלמידים והצוותים, לצמצם את שרשראות ההדבקה וכן להגדיל את אחוזי הפטורים מבידוד, ישנם מספר צעדים משמעותיים שנוביל יחד:
א. **בדיקות סרולוגיות מהירות:** במהלך חודש אוגוסט יצא לדרך מערך בדיקות סרולוגיות – בדיקות דם פשוטות (באצבע) ובדקות הימצאות נוגדנים לקורונה. תוצאה חיובית בבדיקה (המעידה על הימצאות נוגדנים לקורונה) תקנה לתלמיד/ה “תו ירוק” והגדרה כ”פטור בדוד” (ובהתאם לא יידרש להיכנס לבידוד אם בא במגע עם חולה מאומת).
על מנת שנוכל לייצר יחד קהילות חינוכיות בטוחות, רצוי לעודד בדיקה!
ב. **בדיקות מהירות לאיתור קורונה טרם פתיחת שנת הלימודים:** טרם פתיחת השנה תיעשה חלוקת ערכות בדיקות להורים לתלמידים (במוסד החינוכי אליו הם משויכים), לצורך גילוי קורונה. הבדיקה תבוצע קודם לפתיחת שנת הלימודים, ככל שההורים יבחרו לעשות כן. תוצאה חיובית בבדיקה תמנע הגעת תלמיד/ה שנמצאו חיוביים לקורונה ללימודים ותצריך בדיקת PCR להמשך מעקב וטיפול (דרך קופת החולים או מתחמי בדיקה ייעודיים).
ג. **שימוש מוגבר בבדיקות לצורך ניטור ומניעת תחלואה**
(1) **“מגן חינוך”:** הפעלת בדיקת סקר “מגן חינוך” (איגום מטושים) לאיתור יזום של תחלואה עבור כל באי בית הספר (תלמידים, מורים ואנשי צוות), אשר **אישרו השתתפותם בבדיקה**. הבדיקות נעשות על-ידי דוגם מוסמך, ברשויות בהן רמת תחלואה גבוהה. **ישנה חשיבות רבה לאיסוף מראש של הסכמות הורים ואנשי צוות להשתתפות ב”מגן חינוך” (ידיני / מקוון).** להרחבה – **בפורטל מוסדות חינוך דף “מגן חינוך”**
(2) **“כיתה ירוקה”:** **פיילוט בהובלת משרד הבריאות** שיאפשר לתלמידים שבאו במגע עם חולה מאומת להמשיך ולהגיע למוסדות החינוך בכפוף לתוצאת בדיקת קורונה שלילית, אשר תבוצע מדי יום במשך שבוע במוסד החינוכי.
(3) **בדיקות דיגום מיידיות** בעקבות התפרצות תחלואה במסגרת נוהל גילוי מאומת במוסד החינוכי בתיאום ישיר משל”ט קורונה של משרד החינוך – דסק חינוך במשרד הבריאות. **ישנה חשיבות רבה לאיסוף מראש של הסכמות הורים ואנשי צוות (ידיני / מקוון) שיוכלו לשמש למקרה של התפרצות כמפורט בפורטל הורים: טופס הסכמה שנתי, טופס הסכמה שבועי**
(4) **לצד אלה, פועל מאמץ הסברתי לאומי לחיסון בני נוער (גילי 12-15) בהובלת משרד הבריאות.**

"מתחברים לחינוך"

- (5) לכל סוג בדיקה/פרויקט, כאמור לעיל, יפורסמו הנחיות משלימות בפורטל מוסדות חינוך, הורים וכד'
- (6) **כל סוגי הבדיקות מותנות במילוי טופס הסכמת ואישור הורים (ידני/מקוון)** המפורסם **בפורטל הורים**. כדי לחסוך זמן יקר במקרה של התפרצות, אנה פנו להורים בבקשה למלא מראש את טופס ההסכמה לדיגום בעת אירוע מתפרץ.
- ד. **"אורחות חיים"** ליצירת שגרה בטוחה ובריאה במוסדות החינוך ובפנימיות כפי שיפורט בעמוד 7.
5. ראוי להקדים היערכות מוקדמת למקרה של עלייה בתחלואה (שינוי הסיווג ל"צהוב", "כתום" או "אדום"), בהיבטי בטיחות, בריאות, חוסן ולמידה, בהובלת הצוות הבית-ספרי לשעת חירום (צל"ח): לרבות תדריכים והסברות למורים, להנהגת ההורים הבית-ספרית ולהורים, מערכי למידה לתלמידים, "מקרים ותגובות" וכיוצא ב

6. התפתחות תחלואה גבוהה במוסדות החינוך

- א. משרד הבריאות יפרסם מדי שבוע רשימת יישובים/שכונות המסווגים לפי צבעי "רמזור" (אדום, כתום, צהוב וירוק), בהתאם לרמת התחלואה. משרד הבריאות יפרסם את הרשימה מדי יום חמישי עד השעה 14:00, וזו תכנס לתוקף מיום ראשון שלאחריו.
- ב. ככלל, ביישובים/שכונות שיוגדרו "כתומות" או "אדומות", מוצע כי מנהלי מוסדות החינוך יעברו לתוכנית למידה תוך **"צמצום מגעים"**. בבוא המנהל/ת לנקוט בפעולות לצמצום מגעים, הוא יכול להביא בחשבון גם את אחוז פטורי הבידוד במוסד החינוכי ובכיתות.
- מהו צמצום מגעים ?** נקיטת פעולות העומדות לרשות מנהל המוסד החינוכי על מנת להקטין ככל האפשר את המגעים בין התלמידים וצוותי ההוראה בזמן הלימודים/פעילות החינוכית לצורך הפחתת התחלואה.
- ג. **ביישובים/שכונות בצבע "אדום" בלבד - תלמידי שכבות ח' ומעלה, יעברו ללמידה מרחוק אם בשכבה יש פחות מ-70% פטורי בידוד לפי מערכת נתוני התחלואה (שרת החינוך מתעתדת להעלות את הנושא לדיון בממשלה).**
- ד. יש להכין מבעוד מועד **"תכנית להתפתחות תחלואה גבוהה"** אשר תתייחס להיבט הלימודי, הרגשי-חברתי והתברואתי, ותמפה מראש את: מרחבי הלמידה לעבודה בקבוצות קטנות ול-"צמצום מגעים", מתכונת למידה מרחוק וקביעת דרכי הערכה חלופית בלמידה מרחוק (להרחבה – **ראו במסמך הנחיות פדגוגיות (קישור)**).
- ה. לרשות מנהל בית הספר עומדים הכלים הבאים ל"צמצום מגעים":
- (1) כלים קיימים (הניתנים גם בשגרה לפי מסמכי ארגון הלמידה לשנת תשפ"ב):
- עבודה בקבוצות קטנות בשעות רוחב ובשעות פרטניות (ככל שניתן בהתאם לכללים).
 - פעילות במרחב הפתוח.
 - פעילות במרחבי למידה נוספים בבית הספר ומחוצה לו.
 - למידה מרחוק לתלמידי כיתות ו' וחיטובת הביניים בהתאם להנחיות שבמסמך ארגון הלמידה.

(2) כלים נוספים בעת מעבר לצבע "כתום" או "אדום":

- **סל מחוזי לשעות בודדות** ביסודי ובחטיבות הביניים לצורך **צמצום מגעים**. הנחיות לעניין זה יפורסמו בנפרד.

▪ **לכיתות ה' ומעלה:**

- **למידה משולבת** פיזית ומרחוק (עדיפות ללמידה פיזית).
- **למידה מרחוק** וכמוצא אחרון (עדיפות ללמידה פיזית) – בתיאום עם הפיקוח.

(3) נוסף לכך, וללא קשר לצבע היישוב/השכונה, לרשות מנהלי בתי ספר יסודיים וחטיבות ביניים עומדים:

- **סל שקלי גמיש** לטובת צמצום פערים (לפי מפתח של 100 ש"ח בשבוע לכיתה). הנחיות נוספות לעניין סל זה יפורסמו בנפרד.
- מענים רגשיים-חברתיים, בתיאום עם המפקחים על היעוץ, והפסיכולוגים המחוזיים לטובת תגבור היעוץ, תגבור מענים פסיכולוגיים על-ידי יחידות סיוע לשפ"חים, תגבור התקציב לטיפול בתלמידים עם חשש לאובדנות, הדרכה להטמעה ולקידום "למידה רגשית וחברתית" sel במוסד החינוכי ולהטמעת תכניות "חוסן". הנחיות נוספות לעניין סל זה יפורסמו בנפרד.

(4) מנהל/ת בית הספר יחד עם הצל"ח הבית-ספרי ינהל את המעבר לנוהל למידה ביישוב/שכונה "כתום" או "אדום", בהיבט הלימודי ("צמצום מגעים"), בהיבט הרגשי-חברתי (לרבות מענה ייעוצי תומך לצוות ולתלמידים, שמירה על קשר, תקשורת עם הורים), ובכל הנוגע לביצוע מעקב וניטור אחר התחלואה המוסדית (מול המשל"ט).

הנחיות משרד הבריאות ו"אורחות חיים"

1. הכנת מוסדות החינוך - ניקיון, סדר וארגון מרחבי הלמידה לקראת פתיחת שנה"ל ע"י הרשויות המקומיות.
2. הפעילות הלימודית הפיזית במוסדות החינוך ובמסגרות משלימות תתקיים לפי המסמכים הבאים (הקפדה על היגיינה, עטיית מסיכה, סדר פעולות בעת גילוי מאומת במוסד החינוכי וכו'):

▪ **אורחות החיים במוסד החינוכי בתקופת הקורונה**

▪ **אורחות חיים בפנימיות בתקופת הקורונה**

3. מעקב יומי וצפייה במידע על מאומתי קורונה מבודדים ופטורים מבידוד במוסד החינוכי בדף **מידע נתוני קורונה - "דשבורד" מנהלי מוסדות חינוך**.

4. רישום בכניסה למוסד החינוכי של מבקרים/מפעילים חיצוניים (שאינם חלק אינטגרלי מהצוות החינוכי והתלמידים וזאת לצרכי חקירת מגעים במקרה של גילוי מאומת קורונה במוסד).

5. גילוי ואבחון מאומת במוסד החינוכי - ביצוע סדר פעולות מידי על פי [נוהל מאומת במוסד החינוכי \(קישור\)](#).

6. עטיית מסיכה –

א. חובת עטיית מסכה מכיתה א' ומעלה בכיתות, במרחבי הלימוד ובכל פעילות חינוכית במבנים/מרחבים סגורים לרבות בזמן הסעה מאורגנת (למעט בבחינות, שיעור חינוך גופני ואלו הפטורים בהתאם לדין).

ב. חובת עטיית מסיכה גם בשטח פתוח בהתקהלות מעל 100 אנשים ויותר.

7. מפעיל חיצוני² - פעילות של מפעיל חיצוני במוסד תתקיים רק לאחר שהמפעיל החיצוני הציג למנהל המוסד או למי מטעמו אישור "תו ירוק" או תוצאה שלילית בבדיקת קורונה בשיטת PCR שבוצעה 72 שעות לכל היותר לפני כניסתו למוסד.

8. הקפדה על הוראות הבידוד – נדרשת הסברה והנחיה עבור כל באי המוסד החינוכי וההורים שלא להגיע למוסד החינוכי אם הם חבים בבידוד, לרבות במקרה של שבים מחו"ל, והכל בהתאם להנחיות משרד הבריאות [המתעדכנות מעת לעת באתר משרד הבריאות](#).

9. ניקיון מרחבי הפעילות והיגיינה אישית של התלמידים, חניכים, מדריכים ואנשי הצוות.
10. אוורור – מומלץ לאוורור את הכיתות ומרחבי הלמידה ואת חדרי המורים בכל זמן הפעילות ואף להשאיר את החלונות פתוחים ככל הניתן.

11. בחינות בגרות, מתכונות, הסמכה (תיכוני ועל תיכוני) ומיון למוסדות חינוך (סמינרים, מחוננים) – הנחיות בריאות עדכניות יפורסמו סמוך להפצת מועדי הבחינות.

12. טיולים ופעילות חוץ במסגרת תכנית הלימודים (פורמאלי) יפעלו ע"פ תכנית הטיולים ובהתאם [למתווה טיולים ופעילות חוץ הפורמאלית \(קישור\)](#) בדגש על קיום ההנחיות הבאות:

א. טיול הכולל לינה לתלמידים בבית ספר יסודי או על-יסודי, יתקיים באותן הקבוצות הקבועות שבהן לומדים התלמידים בשגרה.
ב. המרחק בין קבוצה לקבוצה לא יפחת מחמישים מטרים לפחות בכל זמן.
ג. על הפעלת רכב הסעה יחולו הוראת אלה:

- בכל אוטובוס ייסעו שתי קבוצות קבועות לכל היותר במשך כל הטיול;
- כל קבוצה קבועה תשב בנפרד ותתבצע הפרדה באמצעות השארת שתי שורות מושבים ריקות לפחות בין החלק הקדמי של ההסעה לבין חלקה האחורי;

² מפעיל חיצוני - אדם המבצע פעילות חינוך או העשרה לרבות תומך בעובדי הוראה ושאינו נמנה עם הצוות המוסד

13. **טיולים ופעילות חוץ - חינוך בלתי פורמאלי** – יפעלו בהתאם **למתווה פעילות בלתי**

פורמאלית (קישור) בדגש על קיום ההנחיות והגבלות על קיום טיול הכולל לינה יחולו ע”פ הכללים הבאים:

א. לא ישתתף אדם בטיול הכולל לינה, ולא ייכנס למקום הפעילות של טיול כאמור, אלא אם כן הציג למנהל/אחראי הטיול או מי מטעמו אישור ”תו ירוק” או תוצאה שלילית בבדיקת קורונה שביצע 72 שעות לכל היותר לפני כניסתו למקום הפעילות.

ב. מנהל/אחראי הטיול או מי מטעמו לא יאפשר השתתפות של אדם בטיול הכולל לינה ולא יאפשר כניסה למקום הפעילות של טיול כאמור, אלא אם כן הציג אותו אדם אישור ”תו ירוק” או תוצאה שלילית בבדיקת קורונה שביצע 72 שעות לכל היותר לפני כניסתו למקום הפעילות.

14. **מעבר בין אזורים/יישובים ברמות תחלואה משתנות** – לעת הזו אין מגבלה על כניסה, יציאה ומעבר של תלמידים וצוותי חינוך בין האזורים/יישובים, בכדי להגיע למוסדות שמותרת הפעלתם.

הנחיות פדגוגיות ודגשים רגשיים חברתיים

ההנחיות והדגשים הארגוניים, הפדגוגיים, הרגשיים והחברתיים מפורסמים ומתעדכנים **בפורטל עובדי הוראה במרחב הפדגוגי ובפורטל מוסדות חינוך** בקובץ הנחיות של מנהל פדגוגי לפי 5 הפרקים

הבאים: **כאן**

1. חינוך קדם יסודי
2. חינוך יסודי
3. חינוך על יסודי
4. תלמידים הזכאים לשירותי חינוך מיוחדים
5. נוער נושר ובסיכון

בברכת פתיחת שנת לימודים פורייה ובריאה,
משרד החינוך